REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË BANKËS SË SHQIPËRISË PËR VITIN 2023

Kuvendi i Shqipërisë,

Duke vlerësuar angazhimin e Bankës së Shqipërisë për zbatimin e misionit kryesor të saj, arritjen dhe ruajtjen e stabilitetit të çmimeve, si dhe të objektivave dhe detyrimeve të tjera ligjore të saj;

Duke vlerësuar rolin e Bankës së Shqipërisë në promovimin e stabilitetit financiar të vendit, në zhvillimin e tregjeve financiare dhe të infrastrukturës së pagesave, si dhe në krijimin e parakushteve për rritjen e qëndrueshme të ekonomisë;

Duke vlerësuar pavarësinë institucionale të Bankës së Shqipërisë, si dhe detyrimin për zbatimin dhe raportimin e rekomandimeve të dhëna nga Kuvendi i Shqipërisë;

Vlerëson veprimtarinë e Bankës së Shqipërisë gjatë vitit 2023, për përmbushjen e funksioneve të saj dhe të objektivave strategjikë afatmesëm, në këto drejtime:

Zhvillimit të mëtejshëm të kapaciteteve analizuese, parashikuese dhe kërkimore, duke ndihmuar në përmirësimin e hartimit të politikës monetare.

Hartimit dhe miratimit të Strategjisë së Gjelbër Afatmesme 2023–2025 "Për administrimin dhe mbikëqyrjen e rreziqeve financiare të lidhura me klimën në sektorin financiar", e cila synon të integrojë në mënyrë sistematike dhe të qartë rreziqet klimatike në dimensionet e mbikëqyrjes që Banka e Shqipërisë kryen për zhvillimet makroekonomike dhe financiare të vendit, bazuar në praktikat më të mira dhe në përputhje me Planin e Veprimit të Komisionit të BE-së.

Përditësimit të kuadrit rregullator në funksion të mbrojtjes së konsumatorëve përmes miratimit të ligjit për llogarinë e pagesave në shërbimet bazike, nëpërmjet të cilit do t'i sigurohet e drejta çdo konsumatori për të pasur akses në shërbimet bazë të llogarisë së pagesës, pa kosto ose me kosto të përballueshme.

Miratimit të ndryshimeve rregullatore që lidhen me kredinë konsumatore dhe hipotekare, llogaritjen e normave fikse të interesit në tregun ndërbankar të parasë, licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë së SHKK-së dhe unioneve të tyre.

Administrimit në mënyrë të kujdesshme të kërcënimeve kibernetike të vazhdueshme dhe intensifikimit të ndërveprimit veçanërisht me sektorin bankar dhe autoritetet rregulluese në procesin e inspektimeve.

Angazhimit në procesin e anëtarësimit të vendit në BE, në cilësinë e drejtuesit të kapitujve 4 dhe 17 të progresraportit, si dhe përmbushjes së të gjitha detyrimeve financiare dhe raportuese me Bankën Botërore dhe FMN-në.

Monitorimit sa i takon rrezikut të kredisë, rrezikut të likuiditetit, atij operacional, etj., nëpërmjet realizimit të 8 ekzaminimeve në vend, nga të cilat 4 ekzaminime të plota në banka (2 banka sistemike dhe 2 banka josistemike), 3 në subjekte financiare jobanka dhe 1 në shoqëritë e kursim kreditit.

Vijimit të inspektimeve veçanërisht për çështjet e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit duke realizuar një numër total prej 61 inspektimesh, nga të cilat 50 inspektime në zyrat e këmbimit valutor dhe 11 inspektime të tjera në banka dhe subjekte financiare jobanka.

Monitorimit të procesit të administrimit të Fondit të Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme, i cili në fund të vitit arriti në rreth 4.5 miliardë lekë, duke përbërë rreth 56% të nivelit të synuar për vitin 2027 dhe rritjes së nivelit të automatizimit të tij për të gjitha bankat që operojnë në tregun vendas.

Sigurimin e funksionimit të 3 infrastrukturave kryesore për procesimin e pagesave ndërbankare dhe një për shlyerjen e titujve, ku në sistemin AIPS u shlye një volum prej 152.6 mijë transaksionesh, në sistemin AIPS EURO 249 mijë transaksione, me një rritje nga viti 2022 në vlerë me 24% dhe në numër transaksionesh me 60%, në sistemin AECH 1.38 milionë transaksione, duke shënuar rritje me 12.4%, në krahasim me vitin 2022.

Arritjen e të gjithë objektivave të përcaktuar në Strategjinë e Pagesave me Vlerë të Vogël 2018-2023, si dhe zgjerimin e përdorimit të instrumenteve elektronike të pagesave. Gjithashtu, për vitin

2023 numri i pagesave në total u rrit me 25.5%, ndërsa vlera e pagesave u rrit me 27.1%, vetëm pagesat *home banking* janë rritur me 22% në numër transaksionesh dhe me 28% në vlerë transaksionesh.

Akomodimin e kërkesës për para fizike në ekonomi, si dhe përfundimin e emetimit të plotë të serisë së re të kartëmonedhave. Në fund të vitit rezultuan rreth 156 milionë copë kartëmonedha në qarkullim, me vlerë 401 miliardë lekë.

Administrimin e rezervës valutore në përputhje me politikën e administrimit, ku rezulton se rezerva valutore është rritur me rreth 89 milionë euro përgjatë gjithë vitit.

Harmonizimin e statistikave me *acquis communitare*, intensifikimin e punës kërkimore në mbështetje të vendimmarrjes dhe rritjes së transparencës, edukimin dhe komunikimin e vazhdueshëm me publikun përmes botimeve të rregullta për politikën monetare, stabilitetin financiar dhe mbikëqyrjen bankare, si dhe përmbushjen e detyrimit për të ofruar transparencë në lidhje me veprimtarinë e Bankës.

Kuvendi kërkon që Banka e Shqipërisë për vitin 2024 të angazhohet në këto drejtime:

1. Të mirëmbajë dhe të zhvillojë më tej modelet e parashikimit të politikës monetare për të kuptuar dhe parashikuar në mënyrë të përshtatshme dhe në kohë trendet e zhvillimit të vendit dhe për të reaguar në kohën dhe në masën e duhur ndaj tyre.

2. Të vazhdojë bashkërendimin e politikës monetare me politikën fiskale dhe masat makroprudenciale, në interes të rritjes së sinergjive të politikave të brendshme ekonomike dhe në mbështetje të procesit të integrimit evropian.

3. Të përditësojë bazën rregullatore në funksion të nxitjes së stabilitetit financiar dhe moslënies së hapësirave të parregulluara që mund të krijojnë problematika në të ardhmen.

4. Të nxisë zhvillimin e tregjeve të brendshme financiare dhe konvergjencës graduale të tyre me standardet e BE-së.

5. Të intensifikojë përpjekjet në identifikimin, monitorimin dhe administrimin e rreziqeve që u vijnë institucioneve financiare bankare dhe jobankare nga ndryshimet klimatike nëpërmjet hartimit dhe zbatimit të një plani të detajuar veprimi, si dhe të mbështesë institucionet financiare për krijimin e një infrastrukture të dhënash që masin/vlerësojnë këtë rrezik.

6. Të monitorojë në vazhdimësi treguesin e kapitalizimit të sektorit bankar dhe të marrë në kohë masa që ky tregues të jetë në nivele të mjaftueshme për të përballuar rreziqet e aktivitetit dhe për të mundësuar një rritje të shëndetshme të kreditimit.

7. Të monitorojë në vazhdimësi tregun e këmbimeve valutore dhe të reagojë në kohën e duhur ndaj çrregullimeve potenciale në funksionimin e këtyre tregjeve.

8. Të prioritizojë veprimet për anëtarësimin sa më parë të vendit në Tregun Unik të Pagesave në Euro, si pjesë e rëndësishme e angazhimit në drejtim të procesit të integrimit evropian, që do të sjellë përfitime për ekonominë, si dhe të nxisë zhvillimin e projektit Instant Payment.

9. Të vazhdojë zbatimin e masave të ndërmarra në kuadër të paketës së De-euroizimit, si instrumente të nevojshme për zbutjen e rreziqeve potenciale që vijnë nga luhatjet e kursit të këmbimit dhe të bashkërendojë punën me institucionet e tjera publike, të cilat janë pjesë e kësaj strategjie.

10. Të kujdeset për zbatimin e plotë të ligjit nr. 100/2023 "Për llogarinë e pagesave në shërbimet bazike", nëpërmjet miratimit të të gjitha akteve nënligjore brenda afateve të përcaktuara, si dhe sensibilizimit të publikut të gjerë për përfitimin e shërbimeve bankare me kosto të ulëta, dhe të intensifikojë përpjekjet për kryerjen e transaksioneve të pagesave elektronike përmes kartave elektronike apo formave të tjera të pagesave jo në para fizike.

11. Të harmonizojë në vazhdimësi praktikat e ndërhyrjes së jashtëzakonshme me zhvillimet në legjislacionin e BE-së, si dhe të vijojë bashkëpunimin me autoritetet përgjegjëse evropiane në funksion të shkëmbimit të informacionit të nevojshëm për ndërhyrjen e jashtëzakonshme.

12. Të mirëmbajë planet e vijimësisë dhe të reagimit ndaj rreziqeve kibernetike, mbështetur në standardet ndërkombëtare dhe në praktikat më të mira për mbrojtjen kibernetike.

13. Të monitorojë me kujdes përqendrimin në rritje të kreditimit të lidhur me sektorin e pasurive të paluajtshme, si dhe të nxisë zbatimin e plotë nga bankat të rregullores "Për raportimin e të dhënave, identifikimin dhe monitorimin e treguesve mbi kredidhënien dhe investimet për prona

të paluajtshme". Rritjen e fokusit në pasojat potenciale për stabilitetin financiar me identifikimin e hershëm të risqeve, që mund ta cenojnë shëndetin e sektorit bankar.

14. Të vazhdojë përafrimin e kuadrit mbikëqyrës me legjislacionin evropian për sa i takon rrezikut operacional, rrezikut të teknologjisë së informacionit e komunikimit dhe rrezikut kibernetik, si dhe të rrisë vigjilencën mbikëqyrëse ndaj këtyre rreziqeve.

15. Të angazhohet në hartimin e ndryshimeve të nevojshme ligjore, nën asistencën e institucioneve ndërkombëtare, për mbrojtjen e konsumatorit në veprimtarinë e subjekteve financiare jobanka, rritje e transparencës në tregun financiar, si dhe përfshirjen në aktet ligjore të ndryshimeve rregullative të ndërmarra nga Banka e Shqipërisë.

16. Të sigurojë implementimin brenda vitit 2024 të Open Banking, PSD2 (*Payment Service Directive EU*), si dhe mundësimin për shtimin e opsioneve për transferim parash dhe pagesat bankare me qëllim uljen e kostove në çdo transaksion.

17. Të vazhdojë procesin e mbikëqyrjes të bazuar në rrezik, si për sektorin bankar, ashtu edhe për institucionet financiare jobankare, të udhëhequr nga parimi i proporcionalitetit në mënyrë që të sigurohet rregullimi në përputhje me risqet që mund të ofrojë një segment tregu në raport me tregun dhe një institucion financiar në raport me institucionet e tjera të të njëjtit segment.

18. Të rrisë fokusin e saj në zhvillimin e kapaciteteve të kërkimit dhe analizimit të fenomeneve ekonomike me fokus të veçantë zhvillimet në kursin e këmbimit dhe risqeve që mund të prodhojë situata të ndryshme për ekonominë.

KRYETARE
Lindita Nikolla

Miratuar në datën 25.7.2024.